

بنیاد ملی نخبندگان

مطالعه‌ی تطبیقی نصب‌امین در دنیا

新
華
社

عنوان پروژه: دوره ششم طرح احمدی روشن

عنوان گزارش: مطالعه تطبیقی نصب امین در دنیا

تعداد صفحات: ۳۵

مدیر طرح: مهدی زرغامی (مدیرکل دفتر توسعه اتربخشی بنیاد ملی نخبگان)

تهیه‌کنندگان گزارش: لیلا شمس

ناظر طرح: آرش تقی‌پور زارعی

طراح گرافیک: نرجس مؤمنی

نکته: کلیه حقوق مرتبط با این گزارش برای بنیاد ملی نخبگان محفوظ است. استناد به مطالب این گزارش با ذکر منبع بلامانع است.

نکات و پیشنهادات خود را لطفاً به آدرس ایمیل zarghami@bmn.ir ارسال نمایید.

فهرست مطالب

۳	۱-مقدمه
۳	۲-تعریف اصطلاحات غربی مشابه وقف اسلامی
۵	۳-بررسی برنامه‌های موسسات خیریه در دنیا برای نخبگان
۵	۳-۱-بنیاد خیریه ویلیام و فلور هولت
۶	۳-۲-معرفی بنیاد مک آرتور
۷	۳-۳-وزارت اوقاف و امور خیریه قطر
۸	۳-۴-بنیاد فرانسه
۹	۴-مفهوم متولی اوقاف و خیریه
۱۲	۵-اجزای متولی اوقاف و خیریه
۱۳	۶-معرفی امین
۱۳	۶-۱-امین مستقل
۱۳	۶-۲-امین شرکتی
۱۳	۶-۳-امین حرفه ای
۱۴	۶-۴-وظایف امین
۱۵	۶-۵-وظایف امین حرفه ای
۱۶	۷-معیارهای انتخاب و ارزیابی امین
۱۸	۸-روشهای انتخاب و ارزیابی امین
۱۸	۸-۱-مصاحبه حضوری
۲۰	۸-۲-آزمونهای روانشناسی سنجش مهارت‌های نرم
۲۳	فهرست منابع

احسان و نیکوکاری که مبتنی بر کمک به دیگران است از برترین فضائل و صفات نیکوی انسانی است و در این میان دین اسلام نیز همواره در ساماندهی نیکوکاری پیشتاز بوده است. این ساماندهی سبب شده پدیده نیکوکاری به صورت ساختاری کامل و منحصر به فرد در آید و به شیوه‌ها و سازوکارهای متنوعی چون زکات، وقف و کمک‌های داوطلبانه تحقق یابد. وقف از نهادهای مهم اجتماعی است که هم در اسلام بر آن تأکید فراوان شده و هم در ادیان غیر از اسلام و جوامع غیر مسلمان مورد توجه قرار گرفته است. وقف در غرب معاصر نیز از جایگاه برجسته‌ای برخوردار است به طوری که اقدامات خیرخواهانه در کشورهای غربی به شکلی عجیب رو به افزایش است؛ به گونه‌ای که اینک میلیون‌ها مؤسسه‌ی خیریه با فعالیت‌های متنوع ایجاد شده و شمار سازمان‌ها و بنیادهای وقفی و خیریه افزایش چشمگیری یافته است. [۱] نقش امین در خیریه‌ها؛ مدیریت و اداره دارایی‌های خیریه اعم از دارایی‌های مشهود خیریه چون دارایی‌های فیزیکی و مالی و دارایی‌های نامشهود، مانند شهرت آن خیریه است. امین وظیفه دارد که از این دارایی‌ها به خوبی استفاده نماید و خیریه را به طور پایدار اداره نماید. نقش یک امین در یک مؤسسه‌ی خیریه این است که در راستای اهداف و چشم انداز خیریه کار کند و مطمئن شود که در همه تصمیمات نیازهای موقوفه‌علیه را در اولویت قرار دارد و از دارایی‌های خیریه به خوبی استفاده شده و خیریه به طور پایدار اداره می‌گردد. [۲]

امین بودن مسئولیت زیادی را به دنبال دارد امین باید شرایط کامل اداره موقوفه را بداند و به آنها پایبند باشد و در صورت عدم انجام صحیح وظایف خود، بایستی شخصاً مسئول هر گونه ضرر و زیان ناشی از اداره این اموال باشد. هنگامی که یک فرد آموزش‌نندیده به عنوان امین منصوب می‌شود، تصمیماتی اتخاذ می‌کند که ممکن است کاملاً به نفع موقوفه‌علیه نباشد. [۳] یکی از رایج‌ترین دلایل شکست تراست‌های خیریه در دنیا انتصاب شخص نادرست به عنوان امین است. در ایران ایده‌ی استفاده از ظرفیت نخبگان برای اداره‌ی موقوفه فرصت مناسبی را برای مدیریت بهینه‌ی دارایی و سرمایه‌های موقوفه در جهت ایجاد بازدهی بیشتر و استفاده‌ی حداکثری از منابع موجود فراهم می‌آورد. لذا در این گزارش به بررسی تراست‌های خیریه که ساختاری شبیه اداره اوقاف کشور دارند و شخصی را تحت عنوان امین برای اداره اموال موقوفه‌علیه به کار می‌گیرند پرداخته شده و وظایف و معیارهای ارزیابی و روش‌های انتخاب امین تشریح شده است.

۲-تعریف اصطلاحات غربی مشابه وقف اسلامی

نظام وقف به همان مفهوم متداول در فقه اسلامی در غرب نیز وجود دارد و بر اساس کمک‌های داوطلبانه یا صدقات مالی صورت می‌گیرد، با این شرط که در اصل آن تصرفی نشود و از منافع و درآمدهای آن برای اهداف مورد نظر واقف یا واقفان استفاده شود. اصطلاحات معادل وقف نیز بر دو گونه است: پاره‌ای از آنها فقط بر وقف صدق می‌کند که آن Endowment است و برخی هم برای وقف و هم برای معانی دیگر به کار می‌روند که آن Foundation و Trust است و هر کدام نیز یکی از سویه‌های وقف را در برمی‌گیرد که در ادامه به توضیح هر یک پرداخته می‌شود: [۱]

اصطلاح Endowment که معنای لغوی آن وقف، هبه، بخشش است و اصطلاحاً یعنی: کمک خیرخواهانه فرد یا نهاد در قالب پول یا دارایی یا هرگونه منبع درآمد دائمی به بنیادی خیریه یا دانشکده یا بیمارستان و یا هر نهاد دیگر. در تعریفی دیگر چنین آمده است: «سرمایه‌گذاری دائمی و مصرف کردن سود ناشی از آن برای اقدامات خیر.

اصطلاح Trust که معنای لغوی آن وقف، اعتماد، صندوق سرمایه‌گذاری، مال امانت است. مفهوم این واژه در ارتباط با وقف عبارت است از: انتقال مال منقول یا غیرمنقول که مالک آن، تسلط قانونی بر آن را به انسانی امین منتقل می‌کند و آن فرد امین متصدی مدیریت و سوددهی آن مال می‌گردد تا به دست استفاده‌کنندگان از آن مال - که مالک مشخص کرده است - برسد در تعریف دیگر نیز چنین آمده است: ترتیبات قانونی که به موجب آن اموال یا دارایی‌ها از مالک به شخصی دیگر (امین) منتقل می‌شود تا وی در جهت منافع یک یا چند نفر به اداره آن بپردازد. تراست به اعتبار استفاده‌کنندگان از آن به اقسام زیر تقسیم می‌شود:

تراست خاص

که به خاطر منفعت شخص یا شماری معین از افراد مرتبط با مالک حقیقی (مانند ورثه او) تشکیل می‌شود. بدین ترتیب مانند وقف اهلی (وقف بر خانواده) می‌شود.

تراست خیریه^۱ یا تراست عام

که هدف آن تحقق منفعتی عام مانند: گسترش آموزش یا مبارزه با فقر برای جامعه یا شمار زیادی از اشخاص است. از این رو در تعریف «تراست خیریه» آمده است: ترتیبات قانونی که به موجب آن اموال یا دارایی‌ها از مالکش - در قالب قرارداد - به شخصی دیگر (امین) منتقل می‌شود تا در جهت منافع گروهی معین یا عموم مردم به کار گرفته شود. (طبق این تعریف، چیزی شبیه وقف عام می‌شود).

اصطلاح Foundation که در لغت به معنای مؤسسه/بنیاد/نهاد است و در استعمال عام آن رژیم‌های سازمانی است که اقداماتی تجاری یا دولتی یا آموزشی یا خیریه انجام می‌دهد، اما معنای خاص آن عنوان مؤسسه خیریه‌ای است که تعریف مختصر آن ذیل ذکر می‌شود: نهادی سازمانی مبتنی بر وقف برای حمایت از مؤسسات خیریه و در تعریفی دیگر: صندوقی دائم برای جمع‌آوری پرداخت‌های داوطلبانه جهت اقدامات خیر، و فعالیت‌های دینی، آموزشی، پژوهشی و... یا بنیادی که به دانشکده‌ها، مدارس، بیمارستان‌ها و سازمان‌های خیریه کمک‌های مالی می‌کند.

تمام این تعاریف پیرامون اقدام خیر و نیکوکاری (به شکل عام) دور می‌زند ولی در مواردی به شرح زیر اختلافاتی وجود دارد: [Ibid]

اصطلاح Endowment معنای لغوی آن (وقف) مفهومی همسان با مفهوم وقف اسلامی دارد.

اصطلاح Trust اگر چه بر رابطه حقوقه میان صاحب مال و شخص امین تکیه دارد، اما معانی دیگری نیز دارد که از مفهوم «نیکوکاری» دور است. از جمله گونه‌ای انحصار به‌شمار می‌رود و نیز به صندوق‌های سرمایه‌گذاری اطلاق می‌شود. آن معنایی که با اقدام خیر مرتبط است، همان تراست خیریه است که معنایی نزدیک به وقف دارد، با این تفاوت که در وقف، ناظر مالک مال وقف‌شده نمی‌شود بیشترین استعمال «تراست» در غرب مربوط به فرآیند مدیریت دارایی‌ها به واسطه فردی امین به سود ورثه است. از این رو شبیه وقف دُزّی (وقف بر دودمان) در فقه اسلامی است.

اصطلاح Foundation بیانگر شکل سازمان یافته مؤسسات خیریه به طور عام است؛ خواه شکل وقف گرفته باشند یا به صورت جمعیت خیریه باشند. با در نظر گرفتن این نکته معمولاً مؤسسه (در امور خیریه) به سازمانی گفته می‌شود که کمک‌هایی را به دیگر جمعیت‌ها و سازمان‌ها ارائه می‌کند.

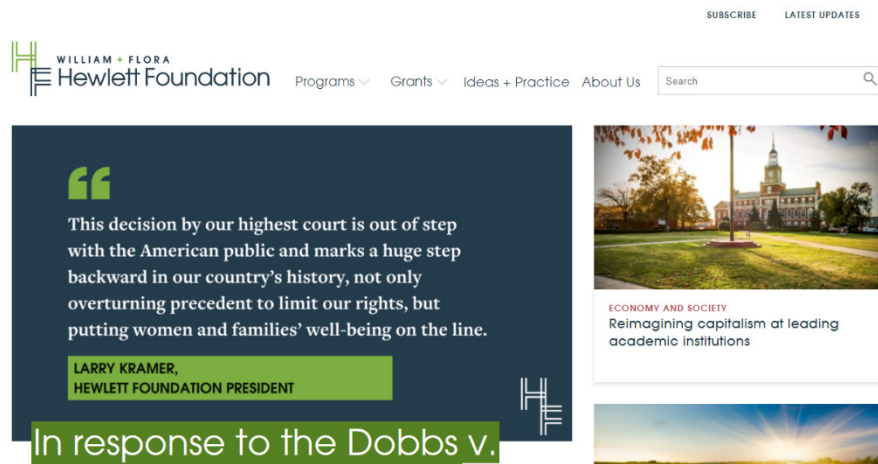
1 Charity Trust

۳- بررسی برنامه‌های مؤسسات خیریه در دنیا برای نخبگان

در این قسمت با توجه به هدف گزارش در خصوص استفاده از نخبگان در اداره موقوفه‌ها به بررسی چندین مؤسسه خیریه در کشورهای مختلف پرداخته شد تا مشخص شود این مؤسسات مشخصاً چه خدمات و یا برنامه‌هایی برای بکارگیری ظرفیت نخبگان دارند؛ لذا در این قسمت به شرح مختصر این مؤسسات پرداخته می‌شود و لازم به توضیح است که از ذکر اقدامات و برنامه‌های کلی این مؤسسات صرف نظر شده و صرفاً به توضیح برنامه‌های آنها در رابطه با نخبگان جامعه بسنده گردیده است.

۳-۱- بنیاد خیریه ویلیام و فلور هولت

بنیاد خیریه ویلیام و فلور هولت یک بنیاد خصوصی است که در سال ۱۹۶۶ در کالیفرنیا توسط ویلیام و فلورا هولت برای پشتیبانی مالی از مؤسسات آموزشی و پژوهشی تشکیل شد. این بنیاد برنامه‌های بلندمدت و ابتکارات دوره‌ای ثابتی را برای تحقق اهداف خود تدوین نموده است. در سال ۲۰۱۳، لری کرامر، رئیس هولت تصمیم گرفت بر امنیت سایبری تمرکز نماید. در سال ۲۰۱۴، الی شوگرمن، مدیر برنامه، به بنیاد ملحق شد تا تلاش‌های تیم ابتکار سایبری جدید را برای توسعه یک استراتژی اعطای کمک هزینه برای ایجاد مؤسسات، کارشناسان و زیرساخت‌های سیاستی که تیم بنیاد را برای فعال کردن سیاست‌های سایبری مؤثر که در آینده ضروری به نظر می‌رسد، رهبری کند. بیشترین بخش از پورتفولیوی کمک مالی در این پروژه به خط لوله استعدادیابی اختصاص یافت. این پروژه شامل اعطای کمک‌های بلاعوض با هدف کمک به دانشگاه‌ها برای پرورش متخصصان برای ایجاد یک خط لوله استعدادیابی^۱ با ترکیب مختلف از مهارت‌ها و دانش‌های فنی و غیرفنی برای دولت و صنعت می‌باشد. [۴]

شکل ۱- وب سایت بنیاد خیریه ویلیام و فلور هولت

مشکلی که هیولت میتواند برای رفع کمبود استعدادهای سیاست سایبری حل نماید، ارائه‌ی کمک‌های مالی برای برگزاری دوره‌های آموزشی در خصوص امنیت سایبری در دانشگاه است.

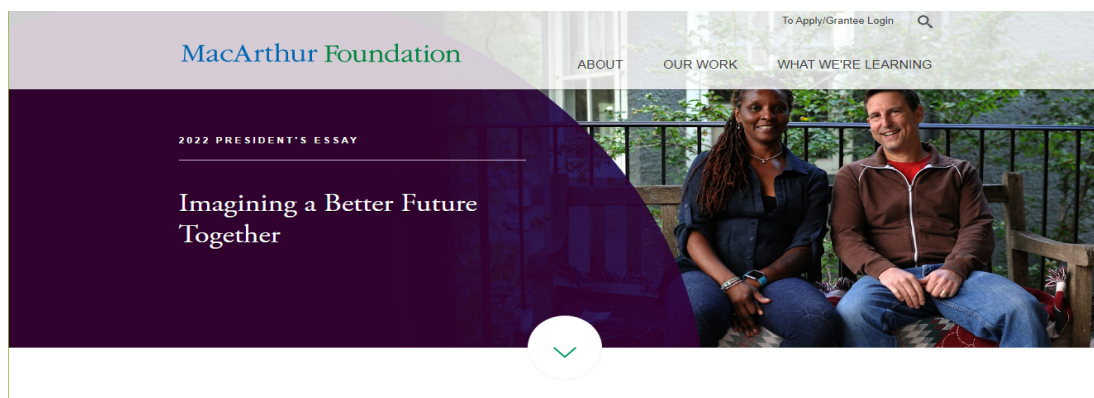
اگر برنامه‌های سایبری دانشگاه‌ها بیشتر باشد، تعداد افرادی که در مشاغل سیاست‌گذاری کار می‌کنند و می‌توانند به تصمیم‌گیرندگان مشاوره دهند نیز افزایش خواهد یافت.

۲-۳- معرفی بنیاد مک آرتور

بنیاد جان دی و کاترین تی مک آرتور بزرگترین بنیاد خیریه خصوصی در ایالات متحده است. این بنیاد کمک‌های مالی سازمان‌های غیرانتفاعی را از ۵۰ کشور دنیا به مبلغ ۷/۰ میلیارد دلار وقف دریافت می‌کند. این بنیاد از زمان اعطای اولین کمک مالی در سال ۱۹۷۸، بیش از ۶/۸ میلیارد دلار بورسیه اعطا نموده است. اولویت‌های فعلی اعطای بورسیه این بنیاد شامل پژوهش‌هایی در زمینه تغییرات اقلیمی، اصلاحات رویه‌های کیفری، کاهش تهدیدات هسته‌ای، بکارگیری فناوری در سازمان‌ها جهت ارتقاء منفعت عمومی است.

بورسیه بنیاد مک آرتور برای نخبگان [۵]

برنامه‌ی کمک هزینه‌ی مک آرتور برای تشویق افراد با استعداد برجسته که به دنبال تمایلات خلاقانه، فکری و حرفه‌ای خود هستند در نظر گرفته شده است. در راستای این هدف، بنیاد کمک هزینه‌ی تحصیلی را مستقیماً به افراد و نه مؤسسات اعطا می‌کند. دریافت‌کنندگان ممکن است نویسندگان، دانشمندان، هنرمندان، دانشمندان علوم اجتماعی، انسان‌گرایان، معلمان، کارآفرینان با یا بدون وابستگی‌های سازمانی باشند. آن‌ها ممکن است از کمک هزینه‌ی تحصیلی خود برای پیشرفت تخصص خود، شرکت در کارهای جدید، یا در صورت تمایل تغییر رشته یا تغییر جهت شغل خود استفاده کنند. در واقع، هدف برنامه یاران مک آرتور این است که گیرندگان را قادر سازد تا غرایز خلاق خود را به نفع جامعه بشری بکار ببرند. بنیاد نیازی به محصولات یا گزارش‌های خاصی از یاران مک آرتور ندارد و خلاقیت گیرندگان را در طول دوره کمک هزینه تحصیلی ارزیابی نمی‌کند. هر کمک هزینه تحصیلی با کمک هزینه‌ای معادل ۶۲۵۰۰۰ دلار به گیرنده ارائه می‌شود که در اقساط سه ماهه مساوی طی پنج سال پرداخت می‌شود.

شکل ۲-وب سایت بنیاد مک آرتور

داوطلبان دریافت کمک هزینه باید ساکن یا شهروند ایالات متحده باشند و نایبستی جزء مقام دولتی باشند.

۳-۳- وزارت اوقاف و امور خیریه قطر

وزارت اوقاف و امور اسلامی قطر یکی از وزارتخانه‌های مهم کشور قطر است. از ابتکارات این نهاد همگامی با انقلاب دیجیتال است بدین صورت که علاوه بر ارتباط با مسلمانان از طریق شبکه‌ی اطلاع‌رسانی بین‌المللی (اسلام وب) به همکاری و مشارکت با تمامی اقشار جامعه، نهادها و سازمان‌های داخلی و بین‌المللی مربوطه می‌پردازد. این نهاد با بهره‌گیری از منابع انسانی مجرب و استفاده از فناوری‌های روز اقدام به ارائه‌ی بانک‌های موقوفه در موضوعات مختلف نموده است.

شکل ۳- وب سایت وزارت اوقاف و امور خیریه قطر

بانک وقف توسعه علمی به دلیل اعتقاد عمیق این نهاد به نقش علم در پیشرفت و توسعه کشور با الهام از آیات و روایات شریفه که مقام علم و علما را بالا می‌دانند تأسیس شد. از اهداف این بانک می‌توان به موارد زیر اشاره نمود: [۶]

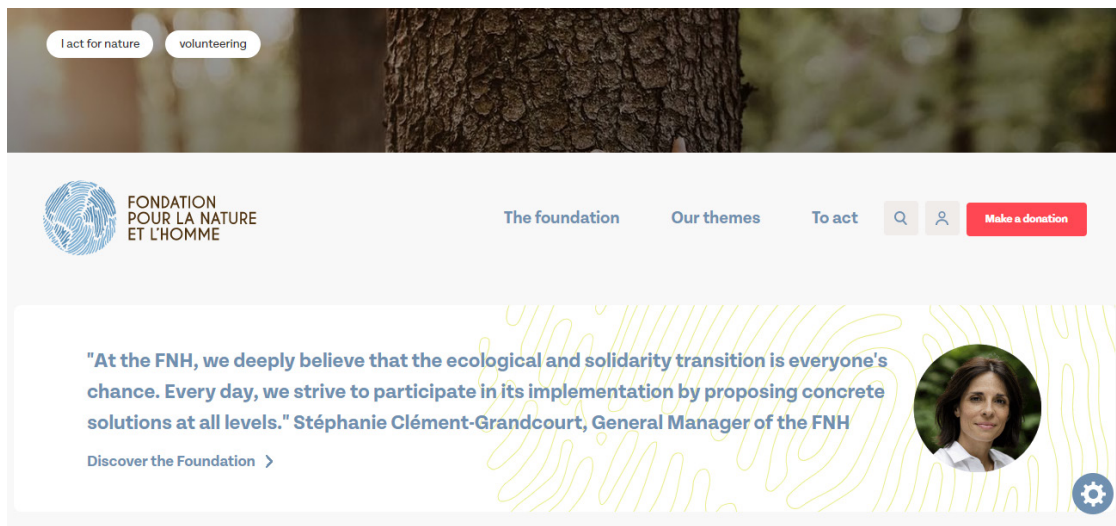
- ۱ حمایت از برپایی همایشها، سمینارها، گفتگوها، نمایشگاه‌ها و مراکز فرهنگی دائمی و فصلی.
- ۲ اعطای بورسیه داخلی و خارجی برای دانشجویان ممتاز جهت ادامه‌ی تحصیل در مقاطع بالاتر و دانشگاهی.
- ۳ برگزاری دوره‌های آموزشی برای توسعه مهارت‌ها در زمینه‌های مختلف علمی و فرهنگی.
- ۴ چاپ کتاب و انتشارات سمعی و بصری.
- ۵ حمایت و ایجاد کتابخانه‌های عمومی.

اسلام وب

اسلام وب سایتی اسلامی است که علم، فتوا، مشاوره، کتاب و مقاله صحیح را منتشر می‌کند و هدفش ارائه اطلاعات صحیح به دور از افراط گزایی و افکار انحرافی است. برنامه‌های این سایت برای طیف وسیعی از مخاطبان شامل مخاطبان معمولی، تازه‌گرویدگان به اسلام، و مسلمانان قدیمی طراحی شده است. از اهداف این پروژه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: گسترش علم و اعتقاد صحیح؛ فتوا و نصیحت؛ بهره‌مندی از توسعه الکترونیک و دیجیتال؛ ایجاد محیط فرهنگی دوستانه برای کودکان.

۳-۴- بنیاد فرانسه

این بنیاد از سال ۱۹۶۹ به عنوان شبکه فعالیت‌های بشردوستانه پیشرو در فرانسه، خیرین و افراد داوطلب برای کارهای خیر را در سراسر کشور گرد هم می‌آورد. این بنیاد نقش هدایت‌کننده و جهت‌دهنده به بنیادهای خیریه و موقوفات را در فرانسه بر عهده دارد و هدف کلی آن اجرای راهکارهای مفید، ملموس و پایدار برای پیشرفت جامعه است.

شکل ۴- وب سایت بنیاد فرانسه

برنامه‌های این بنیاد در جهت توسعه علم و حل چالش‌ها شامل موارد زیر است: [۷]

۱- حل چالش‌های محیط زیستی: این بنیاد در مواجهه با چالش‌های زیست‌محیطی و تغییرات اقلیمی، در سه حوزه به هم مرتبط کار می‌کند:

۱- تحقیق در زمینه‌های کلیدی: تغییرات در سواحل و دریا، کشاورزی جدید و خطرات زیست محیطی برای سلامت انسان.

۲- حمایت از افرادی که در حال آزمایش تغییرات اکولوژیکی در زمین هستند.

۳- افزایش آگاهی شهروندان آینده در مورد مسائل زیست محیطی.

۲- حمایت مالی از تحقیقات پزشکی برای مدیریت، پیشگیری و درمان طیف وسیعی از بیماریها مانند سرطان، بیماریهای قلبی عروقی و پارکینسون

۳- حمایت از افراد مستعد به شیوه‌های مختلف: کمکهای مالی این نهاد که به آموزش عالی برای کمک به دانشجویان و مؤسسات اختصاص داده شده بر دو جبهه اصلی تمرکز مینماید: دسترسی بیشتر به آموزش عالی از طریق بورسیه تحصیلی برای دانشجویان نیازمند مالی و کمک به توسعه مؤسسات آموزشی با هدف تأمین مالی برای بهبود محیط فیزیکی مکانهای آموزش (نوسازی، ابزارهای آموزشی جدید، و غیره). این نهاد در مجموع بیش از ۱۱ میلیون یورو در سال ۲۰۲۰ از طریق شبکه‌های مشترک فارغ التحصیلان خود و همچنین از طریق شرکتهای شریک متعدد متعهد شده است. صندوقهای مالی این نهاد که توسط افراد یا مشاغل حمایت میشوند بورسیه‌هایی را به دانش آموزان و دانشجویان مستعد از مناطق روستایی محروم ارائه میدهند که امکان دسترسی به آموزش عالی با کیفیت را داشته باشند.

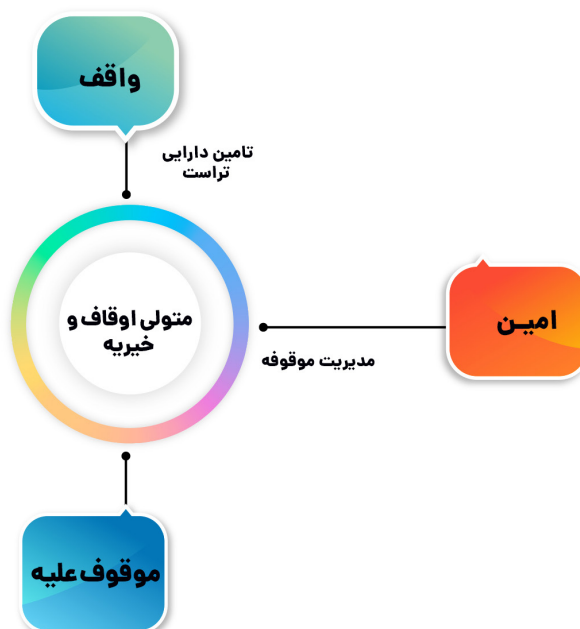
۴- کمک به ارتقاء خلاقیت در بخش هنر و فرهنگ جامعه.

۴- مفهوم متولی اوقاف و خیریه

مفهوم کلی تراست^۱ به عملی اطلاق می‌شود که در آن شخص وقف کننده (واقف) بر اساس اطمینان به امین، حقوق مالکیت خاصی را به امین واگذار می‌کند تا آن را مطابق نیت واقف و نیازهای موقوف علیه اداره کند. ساختار کلی یک متولی اوقاف و خیریه^۲ در شکل ۵ نشان داده شده است. [۸]

1 Trust

2 Charitable trust

شکل ۵- ساختار کلی متولی اوقاف و خیریه [۸]

به منظور درک کارکردهای تراست خیریه در دنیا چندین تراست خیریه مطابق جدول انتخاب شده و مورد بررسی قرار گرفتند. تراست‌های خیریه در دنیا به طور کلی در زمینه‌های مختلفی فعالیت دارند و معمولاً هر کدام یک حوزه را برای حمایت و پشتیبانی انتخاب می‌کنند به عنوان مثال برخی از آن‌ها در زمینه ارائه تسهیلات آموزشی به افراد محروم فعالیت دارند و یا برخی دیگر به تامین مالی پروژه‌هایی که به منظور خدمت رسانی به نیاز مردم تعریف شده می‌پردازند. در میان این تراست‌های خیریه حتی برخی وارد مسائل حوزه‌ی سیاسی و جلب مشارکت‌های جامعه مدنی در جهت بهبود خط مشی‌های عمومی و ارتقاء منافع عامه می‌شوند و یا برخی نیاز با توجه به نیاز و شدت مسئله در جامعه به ارائه تسهیلات به بازیکنان آسیب دیده رشته‌های ورزشی خاصی می‌پردازند.

جدول ۱- معرفی مختصر چند نمونه از تراستهای خیریه

وب سایت	هدف	نام تراست
/https://medhatrust.org	بهبود کیفیت آموزش و کمک به تحصیل افراد مستعد محروم در هند (از طریق مختلفی چون تهیه کتب درسی، ملزومات آموزشی و...)	تراست خیریه مدها ^۱
/https://medlockcharitabletrust.org	تأمین مالی انواع پروژه‌های مراقبت‌های بهداشتی، مسکن، ورزش، هنر و فرهنگ، طرح‌های زیست‌محیطی، خدمات اجتماعی و آموزش و اشتغال در انگلستان	تراست خیریه مدلاک ^۲
/https://www.yashcharitabletrust.org	ایجاد فرصت‌هایی برای افراد دارای ناتوانی‌های ذهنی و حرکتی به منظور یادگیری مهارت‌های زندگی مورد نیاز، کسب درآمد، توسعه روابط اجتماعی و مشارکت معنادار در جامعه هند	تراست خیریه یاش ^۳
/https://www.charlesnonprofits.org	بهبود کیفیت زندگی ساکنان ایالت چارلز آمریکا از طریق ارائه کمک‌های مالی در زمینه‌های مختلفی چون سلامت، معلولیت، هنر، آموزش، جوانان، محیط‌زیست، قانون و خدمات انسانی.	تراست خیریه چارلز ^۴
/https://www.pewtrusts.org/en	خدمت به منافع عمومی از طریق بهبود خدمت‌های عمومی، اطلاع‌رسانی به مردم، و ایجاد نشاط در زندگی مدنی در آمریکا	تراست خیریه پو ^۵
/https://irfucharitabletrust.com	کمک به بازیکنان به شدت آسیب‌دیده راگی در ایرلند	تراست خیریه آی.آر.اف.یو ^۶

1 Medha Charitable Trust

2 Medlock Charitable Trust

3 Yash Charitable Trust

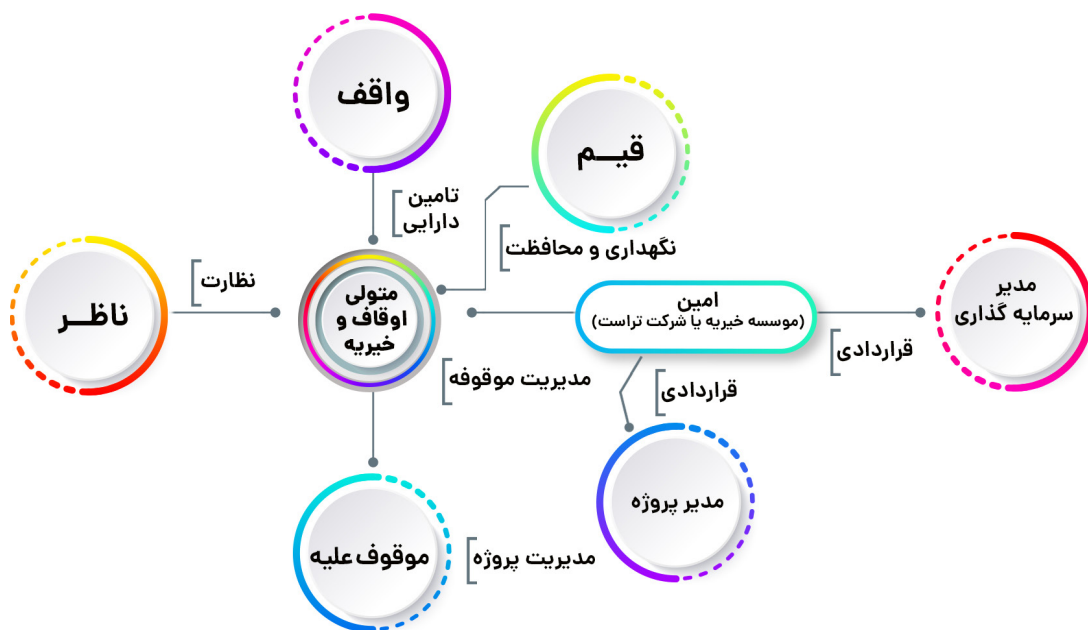
4 Charles County Charitable Trust

5 Pew Charitable Trusts

6 IRFU Charitable Trust

۵- اجزای متولی اوقاف و خیریه

به طور کلی اجزای اصلی اوقاف و خیریه شامل واقف، امین و موقوف علیه می‌شود. آن‌ها گاهی اوقات شامل سرپرستان، متولیان، مجریان پروژه‌های رفاه عمومی، مدیران سرمایه‌گذاری و سایر اشخاص مرتبط نیز می‌شوند. اجزای تراست خیریه در شکل ۶ نشان داده شده است. [۲۶]

شکل ۶- اجزای متولی اوقاف و خیریه [۲۶]

به منظور شفاف نمودن موضوع در جدول ۲ به تعریف واژگان موجود در شکل ۶ پرداخته می‌شود.

جدول ۲- تعریف واژگان معادل وقف اسلامی

توضیحات	معادل فارسی	معادل انگلیسی
خیر، نیکوکار-کسی که دارایی‌اش را برای استفاده در راه هدف عام المنفعه اختصاص می‌دهد.	واقف	Trustor
کسی که مدیریت و سرمایه‌گذاری دارایی‌های موجود در موقوفه را مطابق شرایط متولی اوقاف و خیریه برعهده دارد.	امین	Trustee
متولی اوقاف و خیریه ترتیباتی را فراهم می‌آورد که به موجب آن اموال یا دارایی‌ها از واقف به امین منتقل می‌شود تا وی در جهت منافع یک یا چند نفر به اداره آن بپردازد که در ایران معادل سازمان اوقاف و امور خیریه است.	متولی اوقاف و خیریه	Charitable trusts
منظور اداره موقوفه مطابق شرایط متولی اوقاف و خیریه است.	مدیریت موقوفه	Fiduciary management
کسانی که موقوفه برای استفاده آنان وقف شده است.	موقوف علیه	Beneficiary

امین نقش مهمی در ساختار تراست خیریه (متولی اوقاف و خیریه) ایفا میکند. امین می‌تواند یک شخص حقیقی، یک شخص حقوقی و یا حتی یک سازمان باشد در اینجا دو اصلاح مطرح می‌شود: یکی موسسات خیریه هستند که مجری پروژه‌های خیریه هستند، و دومی شرکت‌های تراست هستند که در مدیریت دارایی‌ها عملکرد بهتری دارند. بنابراین، شرکت‌های تراست معمولاً به عنوان مدیران سرمایه‌گذاری برای تراست‌های خیریه به کار گرفته می‌شوند، در حالی که مؤسسات خیریه معمولاً به عنوان مدیران پروژه‌های خیریه عمل می‌کنند. هزینه‌های مدیریت موقوفه برای امین معمولاً در قراردادهای امانی ذکر می‌شود. همچنین تراست خیریه ممکن است یک ناظر استخدام کند. ناظر بر رفتار امین نظارت می‌کند تا از حقوق و منافع واقف و موقوف علیه محافظت کند. اگر ناظر متوجه شود که امین تعهدات خود را نقض کرده یا در انجام وظایف خود با مشکل مواجه شده، باید این مسائل را به واقف گزارش دهد تا در صورت لزوم اقدامات قانونی لازم انجام شود. اگر دارایی تراست پول باشد، حساب صندوق ویژه‌ای در بانکی که به عنوان قیم تراست عمل می‌کند افتتاح می‌شود. اگر دارایی تراست پول نباشد، بانک باید به عنوان قیم عمومی عمل کند و حسابی برای اطمینان از استقلال اموال امانی ایجاد کند.

[۲۷]

۶- معرفی امین

امین انواع مختلفی دارد که در این بخش به تعریف مواردی که مرتبط با هدف گزارش است پرداخته می‌شود. که البته از میان آنها امین حرفه‌ای بیشتر به موضوع این گزارش مرتبط می‌گردد.

۱-۶- امین مستقل

امین مستقل^۱ می‌تواند شامل شخص حقیقی، وکیل یا یک شرکت تراست باشد. امین مستقل به عملکرد روان تراست خیریه کمک می‌کند و تصمیماتی می‌گیرد که به نفع موقوف علیه باشد. او در تصمیم‌گیری و توزیع منافع بین موقوف علیه‌ها به طور مستقل آزاد است. [۲۵]

1 Independent Trustee

۲-۶-۱- امین شرکتی

امین شرکتی^۱ نهادی است که چندین تراست خیریه را در یک زمان معین مدیریت می‌نماید و برای مراقبت از امور مالی به اندازه کافی با تجربه هست. او به منابع مالی نیز دسترسی پیدا دارد تا بتواند در صورت لزوم تصمیمات مالی مناسبی بگیرد. [۲۵]

۳-۶-۱- امین حرفه‌ای

امین حرفه‌ای^۲ شخص یا موسسه‌ای است که برای اداره یک تراست شخصی استخدام شده است. وظایف مختلف یک امین شامل پیروی از دستورالعمل‌های مندرج در تراست، مدیریت و سرمایه‌گذاری دارایی‌های موجود در آن و توزیع پول و دارایی بین موقوف‌علیه به صورت مقرر است. امین حرفه‌ای اغلب به این دلیل استخدام می‌شود که واقف می‌خواهد فردی با تخصص در استراتژی‌های مختلف سرمایه‌گذاری اموال آن را مدیریت کند. [۱۳] امین حرفه‌ای شخصی (یا شرکتی) است که به عنوان امین یک تراست عمل می‌کند. امین حرفه‌ای هیچ نفعی در دارایی‌های تراست ندارد (یعنی ذینفع تراست نیست) و حق ندارند در دارایی‌های تراست سهمی شوند و صرفاً دارایی‌های تراست را در کسب و کاری به کار می‌برد. [۲۵]

۴-۶-۱- وظایف امین

به طور کلی وظایف امین توسط واقف و تراست خیریه در قراردادهای امانی ذکر می‌شود که در ادامه به تشریح این وظایف پرداخته می‌شود.

① **رعایت شرایط تراست خیریه:** امین باید شرایط تراست خیریه را بیاموزد و به طور دقیق از وظایف و دستورالعمل‌های مندرج در امانت‌نامه پیروی کنند.

② **ارائه اطلاعات دقیق و شفاف:** امین باید حسابهای شفاف و دقیقی برای تراست خیریه داشته باشند و هر گونه اطلاعات یا اسناد مربوط به مدیریت اموال امانی را به درخواست موقوف‌علیه در اختیار آنها قرار دهد.

1 Corporate Trustee
2 Professional trustee

۳ انجام اقدام دقیق و توزیع صحیح دارایی‌ها: امین در حالی باید درآمدهایی را برای موقوف علیه فراهم کند که ارزش سرمایه اصلی نیز حفظ نماید. [۹]

۴ امین موظف است اموال اموانی را طبق شرایط امانت‌نامه یا وصیت‌نامه واقف مدیریت نماید.

۵ امین نباید وظایفش را به شخص دیگری تفویض نکند یعنی هر وظیفه‌ای که مربوط به تخصص یا تصمیم‌گیری مهم درباره اموال امانی به طور مثال مسئولیت‌های سرمایه‌گذاری درباره اموال تراست خیریه می‌شود قابل تفویض نیست. ولی این وظیفه امین را از استخدام کارشناسان حرفه‌ای برای ارزیابی مناسب بودن روش‌های سرمایه‌گذاری منع نمی‌کند.

۶ امین بالاترین وظیفه وفاداری را در قبال موقوف‌علیه دارد تا امانت را صرفاً در جهت منافع آنها اداره کند و منافع شخصی خود را کنار بگذارد. هیچ‌گونه "تعارض منافع" در هیچ زمانی مجاز نیست و افشای کامل هرگونه تضاد منافع باید انجام شود.

۷ امین وظیفه دارد مال امانی را از اموال خود جدا نگه دارد. اگر امین اموال خود را با اموال تراست خیریه تلفیق کند، مسئول هرگونه ضرری است که ممکن است از اختلاط این دو حاصل شود.

۸ امین وظیفه دارد اموال امانی را مولد نماید. هنگام سرمایه‌گذاری، خرید، فروش و مدیریت اموال امانی، او باید به شیوه‌ای محتاطانه یا معقول عمل کند. برنامه‌ریزی مالیاتی مناسب هم برای تراست خیریه و هم برای موقوف علیه بخشی از این وظیفه است.

۹ بسته به شرایط مندرج در قرارداد امین معمولاً باید هر سال یک صورت حساب‌داری شامل درآمد و هزینه و وضعیت همه دارایی‌ها ارائه نماید. [۱۲]

۵-۶-وظایف امین حرفه‌ای

وظایف امین حرفه‌ای به شرایط تراست‌های خیریه بستگی دارد، اما وظایف مشترکی در اکثر تراست‌ها برای امین حرفه‌ای تعریف شده است. امین حرفه‌ای باید دارایی‌های تراست را مدیریت کنند، خواه این دارایی‌ها شامل سرمایه، مشاغل یا ملک باشد. امین حرفه‌ای وظیفه دارند هر دارایی را به روشی کم ریسک سرمایه‌گذاری کنند تا اطمینان حاصل کند که ثروت علاوه بر اینکه برای نسل‌های آینده باقی می‌ماند در حالت ایده‌آل نیز رشد می‌کند. علاوه بر این، امین باید اطمینان حاصل کند که کلیه دارایی‌ها یا پول‌های مربوط به موقوفه‌علیه را به موقع و دقیق توزیع می‌نماید. [۱۳] به طور کلی، وظیفه یک امین حرفه‌ای این است که با سایر متولیان تراست خیریه در اداره دارایی‌های امانی کار کند. تفاوت امین حرفه‌ای با سایر امین‌ها این است که یک امین حرفه‌ای آموزش دیده است تا بداند هنگام اداره و مدیریت یک تراست خیریه چه کاری باید انجام شود. برخی از وظایفی که امین حرفه‌ای انجام می‌دهد عبارتند از: [۱۴]

۱ تشکیل جلسات با متولیان تراست خیریه برای بحث درباره معاملات و خرید ملک، خرید سهام، اخذ وام و .. که قرار است انجام شود.

۲ در نظر گرفتن سیاست‌های سرمایه‌گذاری تراست خیریه و تبادل نظر با سایر متولیان در مورد تغییر این سیاست‌ها.

۳ حصول اطمینان از ثبت صحیح تصمیمات متولیان و امور مربوط به تراست خیریه در صورتجلسه‌ها و در اسناد.

۴ در نهایت، نقش یک امین حرفه‌ای این است که بررسی کند که آیا منافع موقوفه‌علیه در دارایی‌های تراست خیریه منعکس می‌شود و اموال امانی نیز به درستی اداره می‌شود.

امین برای انجام کامل وظایف خود مبلغی را دریافت می‌کند که تحت عنوان «جبران خدمت معقول»^۱ تلقی می‌شود. این مبلغ از محل دارایی‌های تراست خیریه پرداخت می‌شود و گاهی اوقات و نه در اغلب شرایط تراست خیریه مبلغ حقوق را تعیین می‌کند. [۱۰] در کالیفرنیا امین حرفه‌ای که به عنوان امانت‌داران حرفه‌ای خصوصی نیز شناخته می‌شوند، افرادی هستند که تراست‌ها را مدیریت می‌کنند و سایر وظایف امانت‌داری را به عنوان حرفه‌ای خود انجام می‌دهند. امین حرفه‌ای معمولاً بیش از ۱۰۰ دلار در ساعت دریافت می‌کند و ممکن است حتی درصدی از دارایی‌ها را برای برخی تراست‌ها نیز دریافت کند. [۱۱]

۷- معیارهای انتخاب و ارزیابی امین

هنگام انتخاب امین، مهم است که ساختار و اهداف تراست خیریه و الزامات خاص متولیان آن در نظر گرفته شود. در حالی که برخی از تراست‌های خیریه ممکن است به امین‌هایی با تجربه‌ی گسترده در سرمایه‌گذاری یا حسابداری نیاز داشته باشند، سایر تراست‌ها ممکن است از امین‌هایی استفاده نمایند که روابط شخصی نزدیک با واقف یا موقوف‌علیه دارند. به طور کلی معیارهایی که برای انتخاب و ارزیابی امین در نظر گرفته می‌شود عبارت‌است از:

- دقیق بودن (توجه به جزئیات)
- درک وظایف خود و تعهد به جدی گرفتن آن وظایف
- درک امور مالی و سرمایه‌گذاری، حسابداری یا قانون
- دارا بودن مهارت‌های ارتباطی خوب
- متعهد بودن به اخلاق و ارزش‌های متولیان تراست خیریه [۱۶]
- جدا نمودن منافع شخصی خود از منافع موقوف‌علیه و توانایی داشتن قضاوت خوب
- دارا بودن توانایی تجزیه و تحلیل سرمایه‌گذاری‌ها

1 Reasonable compensation

جبران خدمت معقول ارزشی است که معمولاً برای خدمات مشابه توسط شرکت‌های مشابه تحت شرایط مشابه پرداخت می‌شود. معقول بودن بر اساس در نظر گرفتن همه شرایط تعیین می‌شود.

- توانایی ریسک‌پذیری به امید کسب بازدهی کلان [۱۵]
- دارا بودن تجربه و/ یا تحصیلات در زمینه‌های مالی و یا حقوقی
- دارا بودن مهارت حل تعارض
- متعهد به اهداف تراست خیریه
- نزدیکی جغرافیایی مکان زندگی به منظور مدیریت املاک خیریه
- عدم دارا بودن هر گونه تعهد شغلی و/ یا خانوادگی متعارض با وظایف و مسئولیت‌های خدمت به عنوان امین
- تمایل به همکاری و کمک گرفتن از افراد متخصص در صورت لزوم
- تمایل و علاقه به خدمت به عنوان امین
- دارا بودن ثبات مالی (به منظور پیشگیری از احتمال سوءمدیریت یا سرقت آشکار دارایی‌های امانی) [۱۸]

جمع‌بندی معیارهای انتخاب و ارزیابی امین در جدول ۳ بیان شده است.

جدول ۳- جمع بندی معیارهای انتخاب و ارزیابی امین

مهارت‌های نرم	شرایط کلی (مهارت و تخصص، مالی و ...)
دارا بودن مهارت حل تعارض	داشتن تجربه و/یا تحصیلات در زمینه‌های مالی و یا حقوقی
ریسک‌پذیری به امید بازدهی کلان	دارا بودن توانایی تجزیه و تحلیل سرمایه‌گذاری‌ها
متعهد به اخلاقیات، اهداف و ارزش‌های تعیین شده (متعهدبودن و مسئولیت پذیری)	عدم دارا بودن هرگونه تعهد شغلی و/یا خانوادگی متعارض با وظایف و مسئولیت‌های خدمت به عنوان امین
دارا بودن مهارت‌های ارتباطی	دارا بودن ثبات مالی (به منظور پیشگیری از احتمال سوء مدیریت یا سرقت آشکار دارایی‌های امانی)
تمایل به همکاری و کمک گرفتن از افراد متخصص در صورت لزوم	نزدیکی جغرافیایی مکان زندگی به منظور مدیریت املاک خیریه
دقیق (توجه به جزئیات)	جدا نمودن منافع شخصی خود از منافع ذینفعان و داشتن قضاوت درست
تمایل و علاقه به خدمت به عنوان امین	آشنایی با امور مالی و سرمایه‌گذاری، حسابداری یا قانون

انواع مهارت‌های ارتباطی

به طور کلی دسته بندی‌های متفاوتی برای مهارت‌های ارتباطی وجود دارد ولی یک دسته‌بندی مهم به خصوص در مصاحبه‌های شغلی مهارت‌های ارتباطی را شامل موارد زیر در نظر می‌گیرد: [۱۹]

۱ هوش هیجانی: افراد با هوش هیجانی بالاتر ارتباط مؤثرتری برقرار می‌کنند، فعالانه از استرس اجتناب می‌کنند، چالش‌ها را بهتر می‌بینند و بر آن‌ها غلبه می‌کنند و با افراد همدلانه برخورد می‌کنند. در مورد هوش هیجانی چهار عنصر اصلی وجود دارد که باید در نظر گرفته شود: خودآگاه بودن - توانایی خود مدیریتی - آگاهی اجتماعی - توانایی مدیریت روابط کاری.

۲ وضوح و انسجام در انتقال پیام

۳ دارا بودن لحن دوستانه

۴ اعتماد به نفس

۵ همدلی

۶ احترام

۷ گوش دادن موثر

۸ ذهن باز (پذیرش و استقبال از ایده‌ها و بحث‌های جدید)

۹ لحن صدا

۱۰ توانایی پرسیدن سوالات درست

۸- روش‌های انتخاب و ارزیابی امین

در این بخش به روش‌های انتخاب فرد مناسب از میان داوطلبان متقاضی خدمت به عنوان امین اشاره می‌شود. به طور کلی روش‌های مختلفی برای انتخاب متقاضیان شغلی وجود دارد که از رایج‌ترین آن‌ها می‌توان به برگزاری مصاحبه‌های حضوری و آزمون‌های روانشناسی اشاره نمود. در این بخش با توجه به شرایط کلی و مهارت‌های نرم موردنیاز امین که در بخش قبلی اشاره شد به تشریح سوالات مصاحبه حضوری و معرفی آزمون‌های روانشناسی مرتبط با مهارت‌های نرم امین پرداخته می‌شود.

۸-۱- مصاحبه‌ی حضوری

سوالاتی که می‌تواند در جلسه ارزیابی و انتخاب اشخاص داوطلب به عنوان امین پرسیده شود شامل موارد زیر است: [۱۷]

- کمی از سابقه‌تان بگویید و اینکه چه چیزی شما را جذب این نقش کرده؟ چرا این خیریه را انتخاب کردید؟ چرا اکنون تصمیم به این کار گرفتید؟
- فکر می‌کنید یک امین خوب چه ویژگی‌ها و خصوصیاتش شخصی دارد و شما کدامیک از این ویژگی‌ها را دارید؟
- فکر می‌کنید چه مهارت‌های خاصی را در این نقش می‌توانید ارائه دهید؟
- چه تجربه‌ای از رهبری جمعی دارید (به عنوان عضو هیئت مدیره یا غیره)؟ چه نقشی در تیم داشتید؟
- آیا می‌توانید شرایطی را توضیح دهید که در یک جلسه چالش برانگیز یا یک بحث گروهی مشارکت داشته‌اید؟ چه رویکردی در پیش گرفتید؟ چقدر موثر بود؟

- بر اساس درک شما از خیریه و نقش امین، بزرگترین خطرات و تهدیدها یا فرصتهایی که خیریه ما با آن مواجه خواهد شد چیست؟ و از نظر شما متولیان امر در مواجهه با این چالشها و فرصتها چه نقشی دارند؟
- این سناریو را تصور کنید: مدیر عامل گزینه‌ای را به هیئت مدیره ارائه می‌کند که شما واقعاً آن را دوست دارید، اما بقیه اعضای هیئت مدیره فکر می‌کنند که این گزینه ریسک بالایی دارد و می‌خواهند آن را رد کنند. لطفاً با ما در مورد نحوه برخورد با آن وضعیت صحبت کنید.
- سپس وظایف و تعهدات کلی امین (شرکت در جلسات، ارائه گزارش و ...) را شرح دهید و سوال کنید فرد متقاضی چقدر با این تعهدات راحت هست؟ آیا هر یک از اینها ممکن است برای او مشکل ایجاد کند؟ آیا کاری وجود دارد که بتوان این تعهد را برای او قابل کنترل‌تر نمود؟
- در صورت پذیرش، چه آموزش یا پشتیبانی فکر می‌کنید ممکن است نیاز داشته باشید که این نقش را به بهترین شکل ممکن انجام دهید؟

نمونه سوال‌های مربوط به سنجش مهارت‌نرم در مصاحبه‌ی شغلی

در ادامه نمونه‌هایی از پرسش‌های مربوط به مهارت‌های نرم را مرور می‌کنیم: [۲۰]

- اگر در شرایط دشوار، مسئولیت یک تیم را برعهده داشته باشید چه خواهید کرد؟ این سوال به منظور ارزیابی مهارت‌های مدیریتی افراد مطرح می‌شود.
- تصور کنید با شرایطی مواجه هستید که مهلت انجام چند وظیفه مختلف به طور هم‌زمان به پایان خود نزدیک است. کارهای خود را چگونه اولویت‌بندی می‌کنید؟ معمولاً این پرسش به منظور آشنایی کلی با مهارت‌های سازمانی و ارزیابی توان عملیاتی

و قدرت اولویت‌بندی امور مختلف مطرح می‌شود.

● مهم‌ترین مشکلی که تاکنون در محل کار خود حل کرده‌اید را شرح دهید.

این سوال به منظور آشنایی با رویکرد افراد در حل مشکلات و سنجش مهارت‌نرم در مصاحبه شغلی مطرح می‌شود.

● مطالب و موضوعات جدید را چگونه برای همکاران ناآشنا با آن‌ها تشریح می‌کنید؟

این سوال به منظور آشنایی با مهارت‌های ارتباطی افراد مطرح می‌شود.

● فرض کنید با شرایط متغیری مواجه هستید که توقعات شما را برآورده نکرده و نتایج خارج از انتظاری را به همراه دارد. با چنین موقعیت‌هایی چگونه سازگاری پیدا می‌کنید؟

این پرسش به منظور ارزیابی مهارت‌های افراد در سازگاری با شرایط گوناگون مطرح می‌شود. در واقع، مصاحبه‌کننده تاثیر موقعیت‌ها را در تغییر رویکرد کلی افراد بررسی می‌کند.

● اگر کارمندان با تصمیمات شما مخالفت کنند، چه می‌کنید؟

بررسی قابلیت برقراری ارتباط دوستانه و همکاری با افرادی که با تصمیمات شما مخالفت می‌کنند از مهم‌ترین قابلیت‌هایی است که سنجش مهارت نرم در مصاحبه شغلی به آن می‌پردازد.

● سه نمونه از مهم‌ترین ارزش‌هایی را نام ببرید که هنگام کار در یک سازمان برای شما اهمیت دارند.

این پرسش برای آشنایی با مهم‌ترین ارزش‌هایی مطرح می‌شود که در هنگام همکاری با یک سازمان برای افراد اهمیت دارند. این امر تا حدود زیادی معرف ابعاد شخصیتی افراد خواهد بود.

● احتمالاً شما هم در مواردی ناچار بوده‌اید بدون نظارت مستقیم مدیر سازمان تصمیماتی را اتخاذ کنید. چگونه بر این وضعیت غلبه کرده و با چه افرادی مشورت کرده‌اید؟

توانایی تصمیم‌گیری مستقل در شرایط دشوار یکی از مهم‌ترین ویژگی‌هایی است که تکنیک سنجش مهارت‌نرم در مصاحبه شغلی به آن توجه دارد.

● آیا تا به حال ناچار شده‌اید بدون تجربه قبلی، وظیفه‌ای را برعهده بگیرید؟
برعهده گرفتن کارهای خارج از شرح وظایف، نشان‌دهنده آن است که شخص متقاضی از مهارت‌های گوناگونی مثل، مسئولیت‌پذیری، حس همکاری و خلاقیت کافی برخوردار هست.

● بزرگ‌ترین شکست خود را در زمینه شغلی بیان کنید. از این تجربه چه درسی گرفته‌اید؟

اشاره به شکست‌ها و اصلی‌ترین درس‌های حاصل از آن، انعطاف‌پذیری، پذیرش، سازگاری و اعتماد به نفس افراد را نشان می‌دهد.

● به کدام دستاورد خود بیشتر افتخار میکنید؟ [۲۱]

این سوال به افراد مصاحبه‌کننده این امکان را میدهد تا بفهمند که داوطلبان کار خود را چگونه ارزیابی می‌کنند.

● برای ایجاد رابطه با دیگران چه می‌کنید؟ [Ibid]

پاسخ افراد به این سوال پتانسیل آن‌ها را برای انجام کار تیمی، میزان کارآمدی در به اشتراک‌گذاری اطلاعات و توانایی دریافت بازخورد سازنده را نشان می‌دهد.

۲-۸-آزمون‌های روانشناسی سنجش مهارت‌های نرم

در این بخش با توجه به مهارت‌های نرم موردنیاز امین از قبیل: دارا بودن مهارت حل تعارض؛ ریسک‌پذیری؛ مسئولیت‌پذیری؛ دارا بودن مهارت‌های ارتباطی؛ دقیق (توجه به جزئیات) به معرفی سه آزمون روانشناسی مرتبط با این مهارت‌ها شامل آزمون نئو؛ آزمون دیسک و آزمون هوش هیجانی بارن-آن پرداخته می‌شود.

معرفی آزمون نئو

در اواسط دهه ۱۹۷۰، روانشناسان تلاش کردند تا طی آزمونی ویژگی‌های گسترده موجود در همه افراد را شناسایی کنند. تا سال ۱۹۷۸ سه ویژگی عصیت^۱ (N) برون‌گرایی یا روابط اجتماعی^۲ (E)؛ گشودگی یا انعطاف‌پذیری^۳ (O) مورد سنجش قرار می‌گرفت ولی در طول اوایل دهه ۱۹۸۰، با استفاده از اطلاعات حاصل از مطالعات دو ویژگی شخصیتی دیگر شامل توافق‌پذیری^۴ (A) و مسئولیت‌پذیری^۵ (C) را به این تست اضافه کردند. گاهی اوقات این آزمون به طور غیر رسمی به عنوان آزمون OCEAN شناخته می‌شود. این آزمون یکی از معتبرترین آزمون‌ها در خصوص استخدام و بکارگیری افراد است. این آزمون به کارفرمایان کمک می‌کند تا نقاط قوت و ضعف یک متقاضیان شغل را شناسایی کنند تا بتوانند تصمیمات بهتری در مورد بکارگیری آنان بگیرند. کارفرمایان به وسیله این تست می‌توانند تضادهای شخصیتی بالقوه افراد را قبل از آشکار شدن در محیط کار شناسایی نمایند. [۲۲]

1 Neuroticism
2 Extraversion
3 Openness
4 Agreeableness
5 Conscientiousness

آزمون دیسک

اگر تست شخصیت DISC ابزاری است که برای ارزیابی انواع مختلف رفتار طراحی شده است. ابزار DISC که در ابتدا توسط ویلیام مولتون مارستون در دهه ۱۹۲۰ پیشنهاد شد، برای معنا بخشیدن به شیوه‌های عمل و واکنش افراد در شرایط خاص توسعه یافته است. هدف آن کمک به افراد برای توسعه شخصی و حرفه‌ای است و شرکت‌ها و افراد را هدف قرار می‌دهد. تست DISC، به طور خاص، به افراد اجازه می‌دهد تا آگاهی عمیق‌تری از سبک‌های رفتاری منحصر به فرد خود به دست آورند. نتایج این آزمون می‌تواند ارتباطات و همکاری بین تیم‌ها را بهبود بخشد و به نوبه خود به افزایش بهره‌وری کمک کند. نتایج تست DISC سطح چهار ویژگی مختلف افراد را نشان می‌دهد. این ویژگی‌ها عبارتند از: تسلط‌گرایی^۱، تاثیرگذاری^۲، ثبات^۳ و وظیفه‌شناسی^۴، که نام آزمون هم به همین نام است. [۲۳]

در شکل زیر نمونه‌ای از نتیجه واقعی یک آزمون دیسک نشان داده شده است.

D	I	S	C
خودخواه	مشتاق	منفعل	کمال‌گرا
رک	معاشرتی	صبور	دقیق
جسور	ترغیب‌کننده	وفادار	حقیقت‌جو
مستبد	تکانشی	قابل‌پیش‌بینی	سیاستمدار
مصر	عاطفی	دارای روحیه تیمی	منظم
قوی	خودارتقایی	متین	قراردادی
ریسک‌پذیر	قابل‌اعتماد	تملک‌گرا	مودب
ماجراجویانه	تاثیرگذار	ازخودراضی	محتاط
قاطع	خوش‌مشرب	کم‌جنب و جوش	خوب‌بستن‌دار
کنجکاو	اجتماعی	بی‌خیال	دارای استانداردهای بالا
خودرای	بخشنده	بی‌ریا	تحلیلی
رقابتی	بائبات	سنجش‌گر	حساس
چابک	جذاب	خوشرو	بالغ
متکی به خود	بااعتماد به نفس	پایدار	طفره‌رونده
محاسبه‌گر در ریسک	متقاعدکننده	تغییرپذیر	متکی به خود
خودانتقادگر	هوشیار	خوش‌برخورد	خودپسند
بی‌ادعا	نکته‌سنج	هوشیار	صاحب‌نظر
خودکم‌بین	اهل تفکر	مشتاق	مصر
واقع‌گرا	واقع‌گرا	دارای روحیه انتقادی	مستقل
سنجشگر مزایا و معایب	منطقی	ناراضی	انعطاف‌ناپذیر
بردبار	تحت‌کنترل	بی‌قرار	استوار
محافظه‌کار	گوشه‌گیر	بی‌پروا	لجیاز
صلح‌طلب	مشکوک	مضطرب	خودسرانه
ملاپیم	بدبین	تغییرگرا	سرکش
ساکت	کناره‌گیر	عیب‌جو	مبارز
نامطمئن	انزواطلب	خودجوش	کله‌شق
وابسته	خودآگاه	ناامید از وضع موجود	بی‌تدبیر
فروتن	کم‌حرف	فعال	طعنه‌زننده

- 1 Dominance
- 2 Influence
- 3 Steadiness
- 4 Conscientiousness

آزمون هوش هیجانی بار- آن

آزمون هوش هیجانی بار- آن برترین معیار علمی سنجش هوش هیجانی است. این آزمون توانایی فرد را برای رویارویی با خواسته‌ها و فشارهای محیطی روزانه می‌سنجد و به پیش‌بینی موفقیت فرد در مشاغل حرفه ای کمک می‌کند. به طور کلی هوش هیجانی مجموعه‌ای از قابلیت‌ها، شایستگی‌ها و مهارت‌های غیرشناختی است که بر توانایی فرد برای موفقیت در رویارویی با خواسته‌ها و فشارهای محیطی تأثیر می‌گذارد. به این ترتیب، یکی از عوامل تعیین کننده توانایی فرد برای موفقیت در زندگی است. این آزمون ۵ بعد زیر را اندازه می‌گیرد: [۲۴]

۱) مقیاس مهارت‌های درون فردی: احترام به خود؛ خودآگاهی عاطفی؛ خودابزاری؛ استقلال؛ خودشکوفایی.

۲) مقیاس مهارت‌های بین فردی: همدلی؛ مسئولیت اجتماعی؛ رابطه‌ی بین فردی.

۳) مقیاس سازگاری: واقعیت‌گرایی؛ انعطاف‌پذیری؛ حل مسئله.

۴) مقیاس مدیریت استرس: تحمل استرس؛ کنترل ضربات روانی.

۵) مقیاس خلق و خوی عمومی: خوش بینی؛ شادمانی.

فهرست منابع

۱) عمر، محمد عبدالحلیم. (۲۰۰۶). نظام وقف اسلامی و نظام‌های مشابه در جهان غرب، ترجمه: علی زاهدی وقف میراث. دومین همایش اوقاف با عنوان «الصیغ التنمویة و الرؤی المستقبلية» در دانشگاه ام القری.

2) Become a trustee, retrieved from <https://reachvolunteering.org.uk/guide/become-trustee>, 09/06/2022.

3) The benefits of having a Professional Trustee, (April 7, 2022), retrieved from <https://todayswillsandprobate.co.uk/the-benefits-of-having-a-professional-trustee/>, 09/06/2022.

4) Programs: Cyber, retrieved from <https://hewlett.org/programs/cyber/>, 09/06/2022.

5) About MacArthur Fellows Program, retrieved from <https://www.macfound.org/programs/fellows/strategy>, 09/06/2022.

6) Services, retrieved from <https://www.awqaf.gov.qa/>, 09/06/2022.

7) Projects supported, retrieved from <https://www.fnh.org/projets-soutenus/>, 09/06/2022.

8) Lu, X., Lin, W., Fang, Z., Jiang, X., Lin, L., Yang, H., & Ying, N. (2016). *Handbook of Charity Law of the People's Republic of China*. Chinese Democracy and Legal Press, pp:96.

9) Duties of Trustees, retrieved from <https://www.irwinmitchell.com/personal/wills-trusts-estates/trusts/trustee-duties>, 09/06/2022.

10) How Does a Trustee Get Paid?, retrieved from <https://trustandwill.com/learn/trustee-definition#what-powers-does-a-trustee-have-trustee-duties-&responsibilities%۲۸۰>, 09/06/2022.

11) How is a trustee fee calculated?, retrieved from <https://rmolawyers.com/how-much-should-a-trustee-be-paid-in-fees/>, 09/06/2022.

12) What are the Duties of a Trustee? retrieved from <https://www.stimmel-law.com/en/articles/what-are-duties-trustee>, 09/06/2022.

13) What is a Professional Trustee?(2022), retrieved from <https://www.smartcapitalmind.com/what-is-a-professional-trustee.htm>, 09/06/2022.

14) What does a professional trustee do?(2009), retrieved from <https://www.gra.co.nz/articles-by-the-professional-trustee-team/what-is-a-professional-trustee-do-really-need-one>, 09/06/2022.

Guidance on Choosing the Right Trustee (or Trustees) for Your Estate (2020), retrieved (15 from <https://www.kiplinger.com/retirement/estate-planning/601354/guidance-on-choosing-the-right-trustee-or-trustees-for-your>, 09/06/2022

What Characteristics Should An Ideal Trustee Have?, retrieved from <https://www.ever-plans.com/articles/how-to-choose-trustees>, 09/06/2022

- 17) Trustee Interview Guide (2022), retrieved from <https://www.tpp.co.uk/blog/2022/07/trustee-interview-guide?source=google.com>, 09/06/2022.
- 18) Questions to Ask Yourself When Considering a Trustee (2019), retrieved from <https://hedekerlaw.com/10-questions-to-ask-when-choosing-a-trustee-for-your-living-trust/>, 09/06/2022.
- 19) What kinds of communication skills are important? ,retrieved from <https://www.testgorilla.com/blog/communication-tests-guide/,09/06/2022>.
- 20) TINET, retrieved from <tinet.ir/0001kg>, 09/06/2022.
- 21) Key Communication Interview Questions (2021), retrieved from <https://www.glassdoor.com/blog/guide/communication-interview-questions/> , 09/10/2022.
- 22) The Neo Personality Inventory Test(2022), retrieved from <https://www.wikijob.co.uk/aptitude-tests/test-types/neo-personality-inventory-test> , 09/10/2022.
- 23) How to Interpret Your DISC Personality Assessment Results (2021), retrieved from <https://www.careeraddict.com/interpret-the-disc-personality-test-results>, 09/10/2022.
- 24) BarOn Emotional Quotient Inventory, retrieved from https://www.physxcoach.com/Bar-On_Emotional_Quotient_Inventory.htm, 09/10/2022.
- 25) Types of Trustees, retrieved from <https://www.wallstreetmojo.com/trustee/#h-how-does-a-trustee-work>, 09/10/2022.
- 26) Lu, X., Lin, W., Fang, Z., Jiang, X., Lin, L., Yang, H., & Ying, N. (2016). *Handbook of Charity Law of the People's Republic of China*. Chinese Democracy and Legal Press, pp:98.
- 27) Lu, X., Lin, W., Fang, Z., Jiang, X., Lin, L., Yang, H., & Ying, N. (2016). *Handbook of Charity Law of the People's Republic of China*. Chinese Democracy and Legal Press, pp:99-100.

بنیاد ملی نخبسگان

معاونت سرآمدان و نخبگان

دفتر توسعه اثربخشی و اثرگذاری سرآمدان و نخبگان

تهران، خیابان آزادی، بین خیابان نواب و رودکی، پلاک ۲۰۹، کدپستی: ۱۴۵۷۸-۹۳۱۱۱

۰۲۱-۶۳۴۷۸۲۵۸

۰۲۱-۶۶۹۱۷۱۶۶

<http://www.bmn.ir>